

БІТКОІН: ОСНОВНІ ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ

На сучасному етапі фінансові системи окремих країн, як й інші сторони економіки, удосконалюються і прогресують у контексті розвитку глобалізації, поширення ІТ- технологій та загальної комп'ютеризації. В процесі такого розвитку з'являються зовсім нові способи розрахунків між населенням та організаціями з використанням новітніх методів, як наприклад аналог традиційних валют – розрахунки криптовалютою та її найпоширеніша грошова одиниця «біткоін». Потрібно відмітити, що біткоін – це не грошова система, що імітує вже існуючі грошові знаки, а самостійна міра вимірювання цінності.

Біткоін (Bitcoin) є найпоширенішою і найдорожчою криптовалютою. Термін «біткоін» запозичений з англійської мови («bitcoin») і утворений шляхом злиття слів: «bit» (одиниця комп'ютерної пам'яті) і «coin» (монета) [6].

Розглянемо переваги та недоліки використання такого грошового сурогату. Виділяють такі основні переваги використання біткойну [3, 8]:

- Повна анонімність. Ці цифрові гроші можна безпечно і миттєво передати від платника до одержувача в будь-яку точку світу. Усі транзакції публічні, а персоніфікація адрес просто відсутня. Ані банки, ані податкові служби, ані держава не можуть контролювати обмін монетами між гаманцями користувачів;

- Відсутність комісії. У системі Bitcoin обов'язкова комісія відсутня, а у банку-емітента комісія при переказі з карткового рахунку може становити від 1 до 3%.

- Необмежена можливість транзакцій. Кожен із власників гаманця може платити кому завгодно, де завгодно і за що завгодно. Транзакції неможливо проконтролювати або заборонити, тому можна здійснювати перекази у бкдь-яку точку світу.

- Міжнародний обіг. «Монети» приймаються на міжнародному рівні, оскільки за емісію криптовалюти не несе відповідальності конкретний центробанк якої-небудь країни.

- Відсутність інфляції. Кількість «монет» у системі зростає з певною швидкістю, закладеною так, щоб вона співпадала із швидкістю видобутку золота на планеті. Коли загальна валютна база системи досягне суми 21 млн.монет, то будь-який тип емісії буде повністю зупинено.

- Децентралізована система. Відсутність залежності від уряду конкретної країни і необхідності підкріплення чим-небудь позбавляє власника біткойнів від безлічі ризиків, наприклад банального блокування рахунку за політичними або іншими, «замовними», мотивами.

– Відкритий код. У Bitcoin працюють ті ж алгоритми, які використовуються в Інтернет-банкінгу. У мережі Bitcoin є вся інформація про транзакції у загальному доступі.

До недоліків використання біткойнів можна віднести [3,8]:

– Цінова нестабільність. Коливання курсу біткойну у 2013 році було в діапазоні від \$ 13 до \$ 1200, і ніхто не може запевнити, що в майбутньому такі величезні стрибки не повторяться.

– Втручання хакерів. Цей ризик дуже значний, як і для будь-якого іншого цифрового продукту;

– Проблематичність повернення. Оскільки коливання курсу біткойну досить велике, то є ризик що навіть через кілька днів гроші можуть повернутися назад за значно меншим курсом. І лише одержувач платежу може повернути монети.

– Недовіра користувачів. Більшість людей підозріло ставляться до віртуальних валют і просто не розуміють, як це працює. Відповідно, ймовірність того, що навіть у майбутньому вони будуть використовуватися як основний інструмент платежів – досить невелика.

– Розробка системи ще триває. Програмне забезпечення Біткойн все ще знаходиться на стадії бета-тестування і багато незакінчених функцій знаходяться у активній розробці. Нові інструменти, функції та сервіси все ще розробляються для того, щоб зробити Біткойн більш безпечним і доступнішим для широкого загалу.

– У випадку втрати пароля або доступу до електронного гаманця наявна криптовалюта буде повністю втрачена.

– Інвестиції у криптовалюти пов'язані з великими ризиками, тому їх слід розглядати в середньостроковій і довгостроковій перспективах.

Легалізація цих віртуальних грошей в світі є досить різноманітною. В США біткоїн визнано одним з видів платежів в електронній комерції, а в Німеччині дана валюта відноситься до категорії приватних грошей, за допомогою яких можуть здійснюватися багатосторонні клірингові операції. На початку 2017 р. у Відні (Австрія) офіційно відкрився перший у світі біткойн-банк («Bitcoin-Bank») [7], а в Японії з квітня 2017 р. біткоїни стали виконувати функцію повноцінної валюти [4]. В Іспанії готується відкриття 7 тис. банкоматів для обміну біткойнів на євро, 3 тис. таких банкоматів наявні в Польщі [5].

Інша тенденція спостерігається в таких країнах, як Росія, Еквадор, Киргизія, де використання біткойнів заборонено. У Китаї їх використання заборонено тільки для фінансових інституцій [1]. В Росії навіть розроблено законопроект про заборону криптовалют, там її називають «грошові сурогати» [2].

Негативне ставлення цих країн до криптовалют викликано тим, що через цю валюту фінансуються вчинення тероризму; здійснюється легалізація (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, процвітає наркобізнес, торгівля зброєю та шахрайства.

Одним із найбільших негативів у розвитку криптовалют вважається те, що вони загрожують існуванню всієї банківської системи. Вже зараз будь-хто може здійснювати транзакції, переказ грошей, купівлю товарів через інтернет-магазини

без банківського посередництва, треба лише зареєструвати гаманець для криптовалют у себе на комп'ютері або онлайн-сервісі. І всі ці фінансові операції по мережі будуть анонімними та захищеними. З розвитком цифрових валют, звичайні валюти держав будуть втрачати свою цінність, а центральні банки – владу та емісію валюти, так як нова валюта буде емітуватися децентралізовано по мережі з будь-якої точки світу. Банки можуть виявитися непотрібними установами, так як вони не зможуть витримувати жорстокої конкуренції з віртуальними валютами.

Також можна відмітити, що поширення криптовалют здатне викликати зниження курсу національної валюти, деструктивно вплинути на роботу банків та інших фінансових установ, – одним словом, дестабілізувати світову економіку чи економіку окремих країн, або ж істотно стимулювати розвиток фінансової системи у бік цифрових технологій.

Література:

- 1.Bitcoin: як в Україні використовують криптовалюту // Конкурент – ділове інтернет-видання Волині. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://konkurent.in.ua/news/golovna/12240/bitcoin-yak-v-ukrayinivikoristovuyut-kriptoalyut-u.html>.
2. Багато грошей із нічого [Електронний ресурс] / Комерсант – 2013. – № 102. – Режим доступу: <http://www.kommersant.ru/doc/2213241>.
- 3.Багинський О.В. Перспективи використання криптовалютBitcoin / О.В. Багинський / / Міжнародне науково-технічне співробітництво: принципи, механізми, ефективність : матеріали міжнародної наукової конференції (Київ, 13—14 бер. 2014 р.). — К.: НТУУ «КПІ», 2014. — С. 10 — 11.
4. Баликова Н. Японія визнала біткоїн платіжним засобом / Н. Баликова // Голос України. – 2017. – № 61. – С. 5.
5. В Іспанії біткоїни можна буде купити в банкоматах // Економічна правда. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.epravda.com.ua/news/2017/01/18/617995>.
6. Ліхачов М. Скромна чарівність біткоїна: українські реалії використання крипто валют / М. Ліхачов // Forbes Україна. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://forbes.net.ua/ua/opinions/1428255-skromnacharivnist-bitkoina-ukrayinski-realiyi-vikoristannya-kriptoalyut?utm_medium=social&utm_source=facebook.com&utm_campaign=skromna-charivnist-bitkoina-ukrayinski-realiyi-vikoristannya-kriptoalyut.
7. У Відні відкрився перший у світі біткойн-банк // Конкурент – ділове інтернет-видання Волині. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://konkurent.in.ua/news/svit/11839/u-vidni-vidkrivsy-pershij-u-svitibitkojnbank.html>.
8. Феномен біткойн – переваги і недоліки криптовалют. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lemarbet.com.ua/razvitie-internet-magazina/fenomen-bitkojn-preimushhestva-i-nedostatki-kriptoalyuty/>

ІрклієвськаМ.О.

«Фінанси і кредит», 3 курс

Костянтинівський індустріальний технікум ДВНЗ «ДонНТУ»

Науковийкерівник – викладачфінансово-економічнихдисциплін

Шановалова О.В.